

VESTI IZ SLOVENIJE

OCVIRKA SO OGRIZLI. — Nič se ne čudite temu naslovu. Anton Ocvirk je v Ljubljani vseučiliški profesor, ki poučuje slovenščino. On je tudi urednik časopisa "Slavistična revija." List izdaja Slavistično društvo v Ljubljani. Ocvirk je bil dober s

komunisti, toda vse kaže, da njih knjig ni študiral. Misli je, da dela dovolj za narod, če piše o slovanskih stvarih. Pa mu se daj dokazujejo v Ljudski pravici, da ni tako. Vsak, tudi znanstvenik, ki se peča s slovansko

W. A. Berlin kandidat za kongres v VIII. distriktu v Minnesoti

Mr. Berlin je sin Mr. in Mrs. Frank Berlin iz Buhl v Minnesoti. Mrs. Berlin, njegova mati, je bila Ljudmila Peterlin, rojena v Robu na Dolenjskem blizu Novega mesta. Njegov oče Frank Berlin pa je rodom iz Velikih Lašč. Živel je na Iron Range v Minnesoti preko 45 let.

Mr. Berlin, ki ga vsi nazivajo Bill, se je vrnil iz Evrope letos v januarju. Tam je služil kot poveljujoči oficir v tržaškem okrožju pri Army Counter Intelligence Corps.

Bill gladko govori slovensko in je prav zato bil v tržaškem okrožju zelo koristen v vseh slovenskih in jugoslovanskih zadevah. Naši prijatelji nam povedo, da je tam veliko dobrega storil za slovensko prebivalstvo, vsak čas nastopal proti zastavljanju Slovencev in bil vedno najodločnejši in najodkriteljši protikomunist.

Predno je šel v armado v letu 1942, je bil šest let član legislature za Minnesoto in uživa glas odličnega ljudskega zastopnika, pravičnega in poštenega člana zakonodajnega zbora.

Mi se veselimo, da nastopa v Minnesoti kot kandidat za državno zakonodajno tako odličnega Amerikanca slovenskega rodu in mu želimo največji uspeh.

SLOVENSKI IZNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE. POMAGAJMO JIM!

Tri na dan

Žosi Zakrajšek sicer tega še ni javno priznala, toda glavni Walacovi priganjanci so že priznali, da njih kandidat ne bo odnesel zmage v nobeni državi.

Ono jutro, še pred sedmo, je nekdo videl Žosi z veliko košaro okrog trznice v mestu. Pa ne vemo, če je šla po meso, ali po kaj drugega.

Ameriški tovariški listi, ki tako vneto odobravajo sistem ene stranke v totalitarnih deželah, hočejo tukaj na vsak način vplejati še tretjo politično stranko.

Med Slovenci po svetu Slovenska skupina v Batowi, Kanada

Pred dobrimi 14 dnevi smo prispeli s Koroške preko Atlantika in se zasedli ob kanadski obali. Z različnimi občutki smo nadaljevali pot po "novem svetu," se čudili ličnim lesenim hišicam, rekordnem številu avtomobilov in kričnim reklamam, ki smo jih videli z oken našega vlaka.

Čez nekaj dni smo se razleteli na vse vetrove. 22 nas je prišlo v Batowo, ki leži 8 milj severno od Trentona v Ontariji. Zaposlili so nas v tukajšnji Batowi tovarni za čevlje.

Veseli smo, ker smo prišli v precej urejene razmere. Na sredini vasi, ki je lepo položena okoli tovarne, stoji cerkva, kjer sta stalno dva češka duhovnika. Nedaleč proč je dvorana, ki je primerna za sportne, dramske in pevske prireditve. Ohoje so postavili čehi, ki jih je tu zelo veliko, med tem ko so Kanadčani v manjšini. S prvimi se še prav posebno dobro razumemo, izgleda, da nam bodo šli na roko.

Osvojili smo si že prvo pozicijo: kor v cerkvi. Sestavili smo pevski zbor. Močni smo tudi na športnem in telovadnem polju, odklanjemo se v vestnosti in marljivosti pri delu.

Kar takoj v začetku smo se predstavili kot versko močna skupina, kot borci iz vrst, ki so umirale za Kristusa Kralja.

Prepričali smo se, da je materialno dobro v Kanadi, seveda popolnoma zadovoljni pa nismo. V prostornih ravninah smo in proglašamo slovenskih planin, mrzlih studencev, hladnega vetra, ki iz njih zaveje. Po grških zamanj iščemo cerkvic, ki jih tako rado gleda naše oko, zvonov ni, da bi doneli Ave Marijo, vse to opominja človeka, da je tako sam v daljni tujini. Ko ugasne sonce za prostori in gozdovi, ko sanjavoost in hrepenenje pada na srce, se sredi naše vasiče kar redno oglaš izrazita, samo naša, samo slovenska pesem kot izpoved koprne ljubezni do zaslužene slovenske domovine.

Vesel sem, da ste mi poslali Ameriško Domovino. Glede plačila prosim pojasnite. Kot novodošlec nimamo še kaj prida sredstev, pa bomo že poravnali naravnost. Smatramo, da je Ameriška Domovina najuspešnejše sredstvo, ki veže posamezne udele po Ameriki raztresene našega naroda. Lep pozdrav, —Franc Grmek.

Boril se je proti Nemcem pa je obsojen kot kolaborator

Praga. — Vladimír Krajina, prejšnji vodja podtalnega gibanja proti nacistom med drugo svetovno vojno, je bil od češkega komunističnega sodišča obsojen na 25 let ječe radi sodelovanja z nacisti. G. Krajina je sedaj na Angleškem.

Sv. Oče govoril 250,000 katoliškim dekletom

Rim. — Papež je sredi hudega dežja in naliva govoril množici 250 tisoč ljudi na Vatikanskem trgu. Bil je to zbor dekliške Katoliške akcije za Italijo. Zato je bil tudi govor sv. Očeta namenjen predvsem katoliškim dekletom. Sv. Oče je pozival ženstvo na odločen, vztrajen boj in delo proti komunizmu. "Katoliške žene vseh stanov in slojev morajo iti v mesta in vasi, kjerkoli je mogoče pripeljati žene in dekleta nazaj h Kristusu, kjerkoli je kaka verska, moralna ali socialna zadeva, ki jo je treba podpirati, braniti, pridobiti ali zmagati. Sovražniki Cerkve vas bodo morda zasmehovali, celo grdo žalili in grozili, morda celo nasilno napadali, toda ve katoliške žene se ne smete dati vstrahovati. Katoliška žena nikdar ne izgubi krepke odločnosti. Nasprotno, njej je hudo ne radi nje, ampak radi tistih, ki jo žalijo in napadajo, zlasti če so to mladi ljudje, ker so večkrat žrtve slabih vzgoj, zapeljani po slabih prijateljstvih, zlih sčuvanjih, ki so jim uničila čut lepe vpljudnosti in spoštovanja." Ves govor sv. Očeta je meril na to, da mlade žene z apostolsko vnemo preženo komunistične zmote v družinah, v šolah, v delavnicah, v ženskih združenjih in vseh družbenih edinicah ter da vplivajo, da se spremene grde razvade, surovo napadanje Cerkve ter prepreči širjenje materialističnih načel življenja.

Tito upa da bo vsled spora z Moskvo le pridobil

Paris. — Poročila časnika, ki so se vrnila iz Jugoslavije, soglasno potrjujejo, da je vsled spora z Moskvo Tito trenutno pridobil na popularnosti v vseh delih Jugoslavije. Jugoslavlani na splošno sicer odklanjajo Titovo diktaturo, a še bolj odločno odklanjajo direktno vmešavanje boljševikov v jugoslovanske zadeve. Ni res, da bi v vrstah komunistične stranke Jugoslavije bila kaka močnejša organizirana skupina za Moskvo proti Titu. Vsi pa sodijo, da bo trenutna popularnost Titovega režima hitro izginila, ker Tito hoče z vsemi sredstvi obdržati centralistično diktaturo nad vsemi kraji Jugoslavije, brutalno nadaljevati socializacijo in v vseh panogah življenja dokazati, da je on popolnejši komunist kot pa so sami boljševiki. Sedanja njegova vlada je prvič sestavljena iz samih komunistov. S tem hoče Tito zadovoljiti Moskvo, ki mu je očitala, da je imel v svoji vladi še nekaj nekomunističnih ljudi. Gospodarsko se Tito hoče držati in upa, da se bo obdržal, ker letošnja letina v Jugoslaviji dobro kaže in mu bo dala osnovne priredelke za prehrano. Jugoslovanski rudniki dajejo precej rude, ki jo Tito izvaža, da si oskrbi najnujnejši uvoz. Dasi njegov petletni načrt, daleč ne dosega predvidenih uspehov, vendar Tito to bistveno ne moti, ker je načrt itak daleč preoptimistično izdelan. Največja težava Titove vlade sedaj je pomanjkanje petroleja in bencina. Nekaj ga je dobil iz angleških zalog v Trstu, nekaj ga še vedno dobiva iz Rumunije. V zunanji trgovini upa Tito, da ne bo na slabšem že radi tega ne, ker je doslej moral dati velike količine raznega blaga v Sovjetsko zvezo, od tam pa ni dobil veliko več kot same obljube. Večji komunistični pritisk, hitrejša socializacija in še

Vojakovo truplo dospelo domov za pokop

PFC. ANTHONY J. FORTUNA

Danes dospe v Cleveland truplo vojaka Pfc. Anthony J. Fortuna, da bo položeno k večnemu počitku v domači zemlji na pokopališču Kalvariji.

Pokojni slovenski junak je sin poznanih staršev, Mr. in Mrs. Anthony in Ana Fortuna, roj. Sodnikar. Mr. Fortuna je bil dolgo vrsto let zastopnik našega lista. Njih dom je na 1093 E. 64. S. Sin Anthony je služil pri 3. armadi, 95. diviziji, 377. polku ter je padel na bojnem polju v Franciji 11. nov. 1944, star komaj 22 let. V armado je stopil 12. maja 1943. Bazično treninogo je dobil v Texasu, pozneje je bil poslan v Carnegie tehnično šolo in poslan meseca avgusta 1944 preko morja na evropsko bojišče.

Prve šolske nauke je dobil v farmi blizu sv. Vidja, potem v East Tech višji šoli in je ob času vstopa v armado pohajal v Fenn kolegij. Delal je nekaj časa tudi pri Warner & Swasey Co. V šoli se je mnogo udeleževal pri atletiki, zlasti v žogmetu in basketbalu, ker je bil zares krepak dečko. Bil je član mlad. oddelka Najsv. Imena pri sv. Vidu ter član društva sv. Vida št. 25 KSKJ. Poleg staršev zapušta tudi sestro Dorothy ter starega očeta Franka Sodnikar.

Pogrebni obredi bodo v soboto ob 11 v cerkvi sv. Vida iz pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi. Pri pogrebni obredih bodo sodelovali veterani od Lake Shore Post št. 273, Ameriška legija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v Grdinovem pogrebem zavodu jutri opoldne. Pokopan bo na Kalvariji v vojaškem oddelku.

NOVI GROBOVI

Apolonija Szadkowski

Včeraj ob devetih dopoldne je umrla na svojem domu Apolonia Szadkowski (Shawke), poljskega rodu, stara 81 let. Stanovale je na 1065 E. 169 cesti. Zapušta sinove John, Stanley in Joseph, v Los Angeles, California pa hčer Mrs. Helen Rossman ter 12 vnukov. Pogreb bo v petek ob devetih iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St. Ob pol desetih bo sveta maša v cerkvi St. Jerome na Lake Shore Boulevard in potem bo truplo prepeljali na pokopališče v Jefferson, Ohio.

Nove bojne ladje U.S.A. v Sredozemskem morju

Washington. — USA mornarica bo poslala 16 vojnih ladij v Sredozemsko morje. Zamenjale bodo dosedanje mornariško posadko, ki šteje 14 ladij. strožja kontrola nad vsemi državljanji na povzročajo splošno nezadovoljnost po celi državi.

Poljski katoliški časnikarji v zaporu

Warsava. — Poljska komunistična policija je izpustila na svobodo Msgr. Zigmund Maczynski-a. Bil je zaprt kot glavni urednik katoliškega tednika. Drugi katoliški časnikarji so ostali še v zaporu in vlada pravi, da jih bo zadržala dokler ne izvede preiskave radi protidržavne aktivnosti. Vlada trdi, da so ti časnikarji v zvezi z begom predsednika krščanske delavske stranke Karola Popiela, ki je odšel v Francijo.

Bolgarska vlada napada našega podkonzula

Sofija, Bolgarija. — Bolgarska vlada je objavila, da je bil USA podkonzul zasačen v špijo. Stale department je takoj odločno zanikal resničnost teh vesti in jih označil kot očitno fabriciran maneuver. Bolgarska vlada pravi, da sta dva Bolgara izročila podkonzulu F. Ewing-u važna poročila, nakar, da je bil podkonzul takoj odpoklican. Naša vlada pa trdi, da vse to ni nič drugega kot izmišljotina in prikrivena reč, ki so si jo sovjeti izmislili, da bi odvrnili pozornost od sovjetske vohunske afe-re v Ameriki.

Razne najnovejše svetovne vesti

MOSKVA. — Sovjetska vlada je nenadoma dostavila Veliki Britaniji, Združenim državam in Franciji note, v kateri predlaga sestanek sveta zunanjih ministrov, da bi razpravljali o vprašanju bivših italijanskih kolonij. Sovjetska vlada je zahtevo postavila očitno zato, ker ve, da zapadne velesile v tem vprašanju niso edine in da bi čimbolj odložila razpravo o Berlinu in Nemčiji.

PARIZ. — Schumanova vlada je odstopila že po 64 urah. V parlamentu ni dobila potrebne večine za svoje finančne predloge. Niso ji očitali, da je kak predlog slab, ampak da je predlagala premalo. Predsednik republike je klical predsednika poslanske zbornice Herriot-a in predsednika senata Monnerville-a, da mu svetujeta kako rešiti krizo.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je takoj po povratku iz Michigan-a sklical svoje svetovalce radi težke situacije v Berlinu. Prisotni so bili pri posvetovanju: tajnik za zunanje zadeve George Marshall, tajnik za državno brambo James Forrestal, W. Stuart Symington, tajnik za zrakoplovstvo, Kenneth C. Royall, tajnik za vojsko, John L. Sullivan, tajnik za mornarico, A. Lovett, podtajnik za zunanje zadeve in Arthur A. Hill predsednik odbora za državno brambo. S konference so bila izdana navodila za naše vojaške in politične zastopnike in uradnike v Nemčiji.

NEW YORK. — Ugo Čarusi, predsednik komisije za begunse, se je z zrakoplovom odpotoval v Nemčijo, da organizira izbiro tistih oseb, ki naj imigrirajo v Združene države.

CHICAGO. — Velika eksplozija in požar sta razrušila Brach candy plant. Ubite so bile tri osebe in 18 ranjenih. Vseh ljudi je bilo v trenutku nesreče 32 v posloppju. Izmed ranjenih sta dva težko in pričakujejo, da bosta umrla. Podjetje zaposluje 2,400 delavcev. Nesreča je glede ljudskih žrtve manjša, ker se je zgodila pred začetkom dnevnega dela.

WASHINGTON. — Delegacija USA za glavno skupščino Zveze narodov 21. septembra v Parizu, bo štela 71 oseb. Šef delegacije je tajnik za zunanje zadeve George Marshall, delegati pa Warren R. Austin, zastopnik USA pri varnostnem svetu Zveze narodov, John Foster Dulles, strokovnjak republikanske stranke za zunanje zadeve in gospa Franklin D. Roosevelt.

BERLIN. — Komunistični voditelji Berlina so dosegli kar so hoteli. Popolnoma so prelomili z zakonito izvoljeno Mestno upravo, proglasili komunistično stranko za upravo telo Berlina in prisilili člane Mestne uprave, da so se preselili v britansko cono. Tako bo odslej v britanski coni delovala zakonita Mestna uprava, v sovjetski coni pa vodstvo komunistične stranke.

To se je zgodilo ob istem času, ko so zavezniški vojaški governerji bili pri svoji sedmi konferenci in so vsa poročila obetala, da so pogajanja imela nekaj uspeha. Sami sovjetski listi so javljali, da se bo blokada zapadnega Berlina verjetno prekinila okoli 15. septembra.

Komunisti so že sklicali prvo sejo svojega nezakonitega mestnega sveta in izdali prve odločbe. Komandanti zapadnih sil sicer proti temu protestirajo, a sovjetski komandant očitno podpira nezakonito postopanje komunistov. Karl Litke, voditelj komunistov pa je kratkomo izjavil: "Mestni svet se je izkazal zanič, komunistična stranka ne bo več sodelovala v njem in bo v vzhodnem Berlinu sama organizirala mestno upravo."

Byrnes pravi, da so Sovjeti kršili vse pogodbe

Seattle. — Tu je govoril bivši tajnik za zunanje zadeve Byrnes, Branil je ameriško zunanjo politiko med vojno in se zavzemal za vztrajno nadaljevanje dvostranske vzajemnosti v zunanji politiki Amerike. Pojasnjeval je ameriško stališče v Jalti in pri drugih mednarodnih medvojnih konferencah. Označil je vse medvojne pogodbe sicer za nepopolne, a napadel je propagando, ki označuje, da je USA takrat nastopala napram Stalinu kot Santa Claus, ki je darove delila. Najmočnejši dokaz, da Sovjeti v teh pogodbah niso dobili, kar so hoteli, je dejstvo, da so v zasledovanju svoje imperijalistične politike morali skoro vse mednarodne pogodbe iz tistega časa pogaziti. Byrnes je izrazil upanje, da bo Amerika zmagała v svojem delu za ohranitev miru, če bo vztrajna in če bo složna. Sedaj niti v volilnem letu ne morejo Sovjeti zlomiti ameriške odpornosti samo, ker je vsa zunanja politika stvar cele Amerike in ne kake politične stranke.

Kadar morate ponoči preko ceste, imejte na sebi vedno kak bel predmet, da vas voznik lažje opazi.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Darovi za bolnico

V našem uradu so bili izročeni nadaljnji darovi za težko bolno Mrs. Raymond, roj. Mahnič: Mrs. Petche iz 19421 Chicakaw Ave. je darovala \$20, Martin Miller iz Chicaga, Ill. je poslal \$10, po \$5: Antonia Mihevc, 1135 E. 60. St. in neimenovana. V imenu Mrs. Mahnič se iskreno zahvaljujemo vsem tem blagim srcem za njih izdatno pomoč.

Vabilo na sejo

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima nocoj ob 7:30 svojo mesečno sejo v navadnih prostorih. Članice so prošene, da se udeležijo v velikem številu.

Pozdrav iz Kanade

Mr. in Mrs. L. Oswald ter sin Walter pozdravljajo iz Sudbury, Kanada, kamor so šli obiskat nečaka, ki je dospel tje iz Avstrije.

Poroča

Mrs. Rose Urbančić iz 1172 Norwood Rd. naznanja, da bo poročena v soboto 11. sept. ob 8 dop. v cerkvi sv. Vida njena hčerka Albina z Walterjem Korab iz Loraina, O. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Mnogo sreče jima želimo v novem stanu.

Za člane Najsv. Imena

V soboto 11. sept. bo darovana v novi katedrali sv. Jurij na Superior Ave. in 9. cesti sv. maša ob 10 za člane društev Najsv. Imena. Tudi iz vseh slovenskih župnij naj bi se člani udeležili te sv. maše.

Ne pozabite davke

Danes je zadnji dan, ko v okraju Cuyahoga še lahko plačate brez kazni zemljiški davek za 2. polovico 1947. Ako odposljete danes po pošti, bo še vedno veljavno. Po današnjem dnevno bo treba plačati nekaj kazni.

V bolnišnici

Rose Koren iz 15308 Huntmere Ave. se nahaja v St. Luke's bolnišnici, kjer je srečno prestala operacijo.

Občni zbor Lige

V četrtak ob pol dveh popoldne je v cerkveni dvorani sv. Lovrenca občni zbor Lige. Na dnevnem redu so tudi volitve novega glavnega odbora. Pridite gotovo vsi člani in podporniki.

IZ RAZNIH NASELBIN

GENEVA, O. — Poznana Mr. in Mrs. Anton Košiček, ki imata že dolgo let farmo južno od Geneve, Ohio, sta v soboto 28. avgusta praznovala 22-letnico zakonskega življenja. Prijatelji so jima voščili: še na mnogo let.

GENEVA, O. — V soboto 11. sept. ob 9. dop. bosta poročena v cerkvi Marijinega Vnebovztja v Genevi, O. Helen Mary Klaus, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Frank Klaus iz Harpersfield-Geneva, O. in Mr. John C. Kohli, sin Mrs. C. Kohli iz Harpersfield, O. Sorodniki in prijatelji os prijazno vabljeni k poročni maši. Mnogo sreče novemu paru!

TURTLE CREEK, Pa. — Za rakom je umrla Franciška Žerjav, stara 57 let, doma iz Borovnice pri Ljubljani. Tukaj zapušta moža, tri sinove in hčer, vsi odrasli, in več sorodnikov.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 2, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	SEPTEMBER	1948
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29	30	

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year; \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 176 Wed., Sept. 8, 1948

Bil sem komunist...

Bivši angleški komunist in urednik lista "Daily Worker," Mr. Douglas Myde, je pred nedavnim prestopil v Katoliško Cerkev, kakor smo že poročali v našem listu. Danes objavljamo prevod članka, ki ga je Mr. Douglas Hyde sam napisal za ameriški list "Sign," kjer je ameriškim bralcem izpovedal, zakaj je postal katoličan in dal slovo komunistični stranki.

Politično razočaranje in posvečujoča milost sta se združila, da sta spremenila mene, ki sem bil skoro vse življenje komunist, v nekoga, ki želi biti sprejet v Katoliško Cerkev.

Bil sem aktiven član komunistične stranke skozi dvajset let, to je od svojega osemnajstega leta starosti. Osem let sem bil sodelavec pri edinem dnevniku angleške komunistične stranke "Daily Worker," zadnjih pet let sem bil njegov urednik za novice.

Ko sem bil star sedemnajst let, sem začel študirati teologijo (postal naj bi metodistični misijonar v Indiji), toda preden je minulo leto sem se vpisal v prvo komunistično organizacijo. Sedaj sem za cel obrat nazaj, toda to pot kot katoličan.

Toda ko si vsa ta leta delal, mislil in pisal kot komunist, ni mogoče, da bi se vrnil prav tak, kot si odšel. Jaz sem zapustil za seboj sled dobrih in obetajočih ljudi, ki sem jih v preteklih letih pridobil za to, da so se vpisali kot člani stranke; med njimi so danes pisatelji, pravniki in resni kandidati za parlament, ki s svoje strani tudi vplivajo na druge, kot sem jaz nanje. V katolicizmu sem prinesel s seboj tudi poznanje angleškega delavskega gibanja in komunizma, poznanje, ki ga more dobiti le urednik komunističnega dnevnika; prinesel sem s seboj zmožnost misliti tako hitro kot se menjava in obrača svetovni položaj; in prinesel sem s seboj zavest, da moram popraviti še mnogo zla, preden smem upati, da se bom znebil krivde, ki leži na moji vesti.

V komunistični stranki leta 1928 je bilo mnogo stvari, ki so mogle privlačiti mladega mislečega človeka s polno mero idealizma. Zanimala me je Indija — indijsko nacionalistično gibanje je tedaj očaralo domišljijo dobrega študenta ljudi na obeh straneh Atlantika — in komunistična stranka v Angliji se je borila za neodvisnost Indije. Želel sem istovetiti samega sebe z ubogimi, zatiranimi, žrtvovanimi in preganjanimi, in zdelo se mi je, da se komunistična stranka bori za vse te. Kakor večina mladih ljudi sem se hotel znebiti vseh vezi konvencionalnosti, in komunistična stranka je bila gotovo nekonvencionalna. Hotel sem imeti nov svet, in komunisti so mi ga mogli nuditi. Čutil sem privlačnost do teh ljudi, ki so v svetu, ki se mi je zdel, kakor da blodijo brez cilja, natanko vedeli, kam gredo in kako se pride tja.

Bil je poseben mik slišati, da je ruska revolucija, ki sem o njej kot otrok čul strahotne zgodbe, veliko upanje za svet, kljub temu, kar verjame o njej presita javnost. Pravtako je bil zame poseben mik slišati, da je treba zavreči vse stare navade; da je staro vprašanje o tem, kaj je prav in kaj je napak, prazna marnja; da je edino važno to, kar služi razrednemu boju, in da je po tem treba presojati vse stvari.

V komunizmu je bila dokaj nova, popolna in na videz zadovoljujoča filozofija življenja, ki si jo je bilo treba osvojiti, bile so zamotane gospodarske teorije, ki jih je bilo treba preučevati, in bila je akcija za stvar, pozitivna akcija, akcija brez prestanka.

Nekatere izmed teh stvari v komunizmu, ki so privlačile mene, privlačijo tudi druge povprečne člane stranke. Nikakor niso slabe same v sebi, in tudi mnogo izmed tistih, ki se oklenejo stranke, je dobrih tipov in okleno se stranke pod vplivom svojih prav tako dobrih lastnosti.

Greh fašizma je bil, da je organiziral najnižkotnejše in najslabše ljudi za slabo stvar. Greh komunizma pa je bil večji. Komunisti vzamejo najboljše in najbolj aktivne ljudi izmed delavstva, največ obetajoče izmed inteligence in jih skvarijo; vzamejo najboljše lastnosti, ki jih je vse premalo danes med nami, in jih sprevržejo v zle s tem, da jih uporabljajo v namene, ki so zli.

Prepričan sem, da je komuniste v resnici mogoče spreobrniti. Toda zlo se prične, ko katoličani mislijo, da je mogoče spreobrniti tudi komunizem. Povsod po Evropi katoličani danes uvidevajo, prepozno, da komunizem, ki so o njem prisegali, da ima toliko dobrega v sebi in so skušali sodelovati z njim, je na tem, da jih preplavi. In povsod, kjer si komunizem pripori zmago, za katolicizem ne preostane drugega kot preganjanje in končno uničenje, ki je cilj preganjanja.

Če je komunizem v svojih namenih slab, kako to, da ljudje v dobri veri tako dolgo ostanejo v stranki? Da bom odgovoril na to vprašanje iz svoje skušnje, naj mi bo dovoljeno povrniti se k svoji lastni zgodbi.

Prva leta po 1930 so bila burna za vsakega komunisto. Dasi sam nisem bil nikoli dolgo časa nezaposlen, vendar sem večino svoje aktivnosti v tem času posvetil brezposelnim,

ki so se dan za dnem zbirali ob uradih za zaposlitev in čakali na zaposlitev, ki nikoli ni prišla. Ves čas je bilo preveč posla za nas: demonstracije za kruh, delo, podporo, udraci policijskih palic, potolčene glave, aretacije. In aretacije so pomenile nove demonstracije za "ujetnike razrednega boja" — in sledil je nov krogotok sodnih razprav, aretacij in zopet demonstracij.

Govorili smo o vedno globlji krizi kapitalizma, in eden naših teoretikov je celo napisal knjigo z naslovom "Končna kriza" (This Final Crisis). Verovali smo, da bo iz vse te bede in ponižanja, ki sta spremljala gospodarski polom, sledilo večje politično razumevanje s strani delavcev, tako da bodo podprli politiko revolucije in — kdo ve — kaj kmalu tudi revolucijo samo. Revolucija je postala za nas sama sebi namen. O tem, kaj bo sledilo potem, pa je vsakdo imel svoje misli. Rabili smo krilatice in gesla: pravica, svoboda, končna brezrazredna družba, enakopravnost vsega človeškega rodu, konec izkoriščanja človeka po človeku. Toda, kaj smo s tem imeli v mislih, je vedel le vsak posameznik. Vsak je vžil svojo lastno vsebino tem besednim modelom. Po moji zamisli naj bi socialistična Anglija sledila bolj socializmu Wiliama Morrisa kot pa Marxovemu. Mislim, da nihče izmed nas ni verjel, da bi morala biti oblikovana enostavno po ruskem vzoru.

Bilo je nekaj idealistov, ki jim ni manjkala nobena izmed Marxovih teorij, ki pa so morali obiskati samo Sovjetsko Rusijo, da so bili razočarani. Večina komunistov pa je razumela in opravila nevesne poteze ruskega sistema s tem, češ da je caristična Rusija zaostala za celo stoletje za zapadom v kulturi in nima nobenih demokratičnih izročil. Ko pa bi komunizem prišel na zapad, bi se obogatil z zapadno kulturo in zapadnimi demokratičnimi izročili in bi postal manj brezdušen in bolj pester.

Tedaj pa je nevarnost vojne nenadoma zopet pognala vso industrijo v tek. Komunistična stranka je zavzela postojanke v tovarnah. "Vsaka tovarna — trdnjava komunizma!", to je bilo sedaj naše geslo. In, če se je gospodarska kriza umaknila, nova in še bolj nevarna kriza se je pojavila proti kapitalizmu.

V tistih dneh, preden smo zavzeli taktiko ljudske fronte, smo odkrito govorili o možnostih, ki lahko sledijo imperialistični vojni. "Delavci bodo spremenili vojno v civilno vojno," to je bila zaključna beseda, ki je pomenila vse. In tako smo vedeli da je zopet možno, da pride polom kapitalistične države, in s to zavestjo v glavi je stranka organizirala svoje postojanke v tovarnah in kasneje v armadi.

(Dalje prihodnjič).

BESEDA IZ NARODA

Važno za člane društva Kat. Borštarnjev

Cleveland, O. — Društvo št. 1640 katoliških Borštarnjev vabi vse člane na glavno sejo, ki se bo vršila 9. septembra ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani na Holmes Ave. Na tej seji bomo izvolili odbor za leto 1949 in poleg tega pa bo še več važnih točk na dnevnem redu in to, kar se sklene na glavni seji se potem tekom leta ne more spreminjati na rednih mesečnih sejah. Zato ste vabljeni vsi člani, da se udeležite te seje, da se ne bo kateri potem pritoževal, da se mu kje krivica godi. Pridite na to sejo in tukaj povejte, kaj bi bilo dobro in prav. Tu je prilika, da postavite dobre predloge. Kajti uradniki, ki bodo na tej seji izvoljeni, bodo morali prihodnje celo leto tako delati in posloovati, kakor jim bo glavna seja naročila in kakršno moč jim bo dala. Upoštevati morajo pravila.

Nikakor ne morem razumeti, zakaj je vedno tako malo članov na seji; na zadnji seji nas je bil okoli 21 članov. To je res žalostno, da je tako malo zanimanja za društvo od strani članstva. Ko so uradniki malo godrnjali, se je oglasil eden izmed navzočih članov in vprašal za besedo in povedal, da zadnjih 15 let ko pride na sejo, sliši in vidi vedno ene in iste uradnike. Torej sedaj imate priliko, da si izvolite take uradnike, ki vam bodo po volji in boste morda bolj z veseljem potem prihajali na sejo. Tudi uradniki yemo, da imamo precej takih članov, ki se drugače ne zanimajo za društvo kot samo v slučaju bolezni ali potrebe in mnogi še takrat ne ve, kam bi se obrnili za pomoč. Nikoli-krat se zgodi, da me člani pokličejo in vprašujejo, kam se morajo naznaniti v slučaju bolezni.

Torej vas vse člane prav prijazno vabim, da se udeležite seje 9. septembra in vsak naj voli po svoji volji, in večina pa odloči. Katerega pa ne bo na

sejo, naj pa sam sebi pripiše, če se bo kaj sklenilo, kar njemu ne bo všeč. Nikakor ni dovolj, da se samo izvoli odbor in potem naj pa ta sam dela. O, ne! Članstvo mora svojemu odboru tudi pomagati pri raznem društvenem delu. Zavečajte se, da je društvo in njegova blagajna naša, vseh članov in je torej tudi vseh članov dolžnost, da se zanj poobrigamo in skrbimo.

Ta seja bo jako važna, zato naj bi bil vsak član gotovo vsaj na tej glavni ali letni seji navzoč. Po seji bomo imeli tudi kaj za suha grla. Torej pridite.

Frank Martich.

Na obisku pri kanadskih Slovencih

Cleveland, O. — Namenil sem se bil obiskati svoje nečake in druge Slovence v Kanadi. Odpravil sem se v petek jutro 27. avgusta na pot. Vožnja vsehskozij prijetna. Krasna polja po državah Pennsylvanija in New York ter krasni sadni nasadi in vinogradi.

V mestu Buffalo smo kaj hitro opravili z obmejnimi stražniki in nato zasedli kanadska vozila. Prva postaja Toronto. Nečakinja me že pričakuje na postaji. Mesto Toronto nima posebne lepote, je veliko in starinska poslopja sprčujejo, da je to stara naselbina. V soboto pa je tam pritisnila nezgodna vročina. Toploter je kazal nekaj nad sto stopinj. Hladilno pičajo je tam bolj težko dobiti. Kjer točijo opojno pičajo, odpro šele ob osmih zjutraj in ob šestih zvečer že zapro do osmih, da počistijo prostore. Kdor misli iti v Kanado pivo pit, naj raje doma ostane ali pa pride v Cleveland. Tukaj je skoro na vsakem vogalu napis, vsaj tam kjer bivamo Slovenci "Beer, Wine, Liquor." Tam pa sem moral vpraševati, kje kaj "hladnega" prodajajo.

Zvečer spoznaš v park ob jezetu. Tam pa je bilo skoro vse zlo, le čez ledja so bili malo pokriti. Še malo kurjega per-

ja naj bi bili imeli na glavah, pa bi bil mislil, da sem v indijanskem taboru. Srečanje z nečakoma je bilo veselo, saj ju nisem še nikdar videl poprej. Bilo je veliko pripovedovanja o grozotah vojne in iz življenja po taboriščih. Vsi pa so veseli in zadovoljni samo da so se rešili groznega begunskega življenja. Vsak je tudi rekel, da če je kako dobro delo na svetu, je gotovo to, če pomagate beguncem, da se oni pridejo sem, ker tukaj je vsaj za živet.

V nedeljo pa smo šli k maši v cerkev sv. Mihaela. To je lepa stavba, da še nisem videl dosti lepših. Je katedrala in škofijski sedež. Popoldne pa smo se odpeljali v 98 milj oddaljeno mesto Petersburg. Tam je bolnišnica sv. Jožefa, v kateri je zaposlenih več slovenskih deklet. Mesto je majhno, a prav prijetno. Na hribu je veliko in krasno poslopje — bolnišnica. Od tu je lep razgled na vse mesto. Govoril sem z več dekleti, ki so mi tudi pravile o grozotah vojne in o življenju v taboriščih.

Neka dekle, doma iz Ribnice je pripovedovala: "Vso svojo mladost sem porabila za učenje, govorim več jezikov; z veseljem sem gledala v bodočnost. Prišla je nesrečna vojna in nas poglala po svetu brez sredstev in brez zaslužka. Čeprav sem učena, sem sedaj le dekla, pa sem bolj srečna kakor so moje sovrsnece doma pod kruto peto brezbožnega komunizma. Kmalu po našem prihodu je prišel k nam v bolnišnico neki Slovenec, ki je govoril angleško in nas izpraševal. Potem je poklical skupaj vse osebe bolnišnice in jim je povedal v angleščini, kar smo mu povedale. Sestre kar verjeti niso mogle, da v takih okoliščinah človek še more ostati pri življenju in da je tudi nemogoče, da bi bili ljudje tako podivjani in da bi tako kruto postopali proti človeku. In vendar je vse res. Največja naša tolažba je vaš list Ameriška Domovina. Ko ga dobimo v roke, pustimo delo, ako ni nujno in se pogovorimo z rojaki, vsaj tako si mislimo, ko čitamo vaš list. Izrecite najlepšo zahvalo urednikom in vsem, ki sočustvujejo z nami."

Vsi ti pa seveda komaj čakajo, da odslužijo določeni rok eno leto, da če jim ta služba ne bo več ugajala, si bodo lahko vzkaj. Po seji bomo imeli tudi kaj za suha grla. Torej pridite.

Tako od nekaterih zaničevanih beguncih delajo čast slovenskemu narodu v Kanadi in s petjem delajo tudi čast Bogu. Po Kanadi so ogromne planjave rodovitne in še neobdelane zemlje, katere čakajo pridnih rok, da jih obdelajo in zemlja bo rodila sad.

Še bi lahko veliko napisal o kanadskih Slovencih, pa naj za danes zadostuje. Vabim pa iste, kadar bodo imeli priložnost, da obiščejo tudi Ameriko in naj ne pozabijo tudi v Cleveland pogledat, garantiram vam, da tukaj ne boste žejni, ker se tako roba tukaj dosti lažje dobi kot tam pri vas v Kanadi.

K sklepu se prav lepo zahvalim Mr. Frank Zmuru za prenočišče in za vso naklonjenost. Vsem kanadskim Slovencem in Slovenkam pa prav iskreno pozdrave v upanju, da se še kdaj vidimo.

Jacob Resnik.

—Holandska je uvedla prve poštne znamke leta 1824.

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Vi, ki niste iz naših krajev, niste mogli poznati Divjakovega Franceta razen, če ste ga kdaj videli v sejmju. Hodil je namreč po sejmih, kjer je prodajal razno drobnarijo, največ punčke in fantičke iz leca. Svojo robo je prepeljavaj kar v ročni koreti. Neke noči se je zamudil na Rakeku in tako je naneslo, da je šel ob "tisti hudi uri" mimo kapelice po stari cesti. Precej se je upiral da je zvelel koreto po vzpetini do kapelice. Tam se pa čista prelomi in visi proti Cerknici. Zdal bo šlo pa že lažje, si je rekel France, ko si je brisal potno čelno. Mimo kapelice se je pobožno odkril in vzdihnil tri sladke besede za duše v vica in tri za tiste duše, ki jih ni ne tukaj ne tam. To je nekam naglo opravil, ker se ni hotel preveč zamujati tam okrog. Saj ga ni bilo strah, da bi rekel, vendar se mu je bolj pametno zdelo, če malo hitreje stopi. In je stopil, kar se da ter pridiral domov s koreto, ki je bila skoro prazna. Vse je po poti izgubil z vozička, tako je dirjal proti trgu. Saj morda ni ti vedel ni, da vleče koreto za seboj, iz uma kakor je bil. Pa kaj se mu je primerilo, da mu je bila taka sila priti domov čim prej mogoče? Sam je pripovedoval strmečim tržanom približno takole:

"Veste, bil sem že za lučja kamna od kapelice in moja koreta je kar sama tekala za menoj po položni poti. Naenkrat se mi zazdi, da je nekdo zavpil za menoj: "France, počakaj!" Pa bom, sem si mislil, bova šla pa skupaj proti domu. In sem čakal, pa ni bilo nič. Poslušal sem in nategoval ušesa, če bi slišal kakšne korake po pešeni poti, pa nič. Menda se mi je samo zdelo tako, sem ugibal in šel naprej. Komaj sem pa napravil par korakov, ko zopet zakliče za menoj: "France, počakaj!" Ustavil sem se, se ozrl nazaj in naglas zavpil: "Saj čakam, le stopi, le, drnjuh!" Pa sem čakal in čakal, poslušal in spet nič. Vse tiho kot v grobu. Pa ki vem, da sem prav različno slišal nek glas, naj počakam. Kakopak, vso noč te bom čakal, kar pripravi se, sem si rekel in zopet

Ovca

Jupiter je slavil svojo poroko. Vse živali so mu prinesle darove. Le ovca ni prišla. Junona je to opazila takoj.

"Kje je ovca?" vpraša boginja. "Ali se nič ne briga ljubka ovca, da nam ne prinese svojih darov?"

"Boginja, ne jezite se," reče pes: "prav danes sem se videl ovco; silno je žalostna in bridko joka."

"Zakaj vendar joka?" vpraša boginja, zdaj še ginjena.

"O, kako sem vendar nesrečna," reče ovca, "nimam več volne niti mleka. Kaj naj podarim Jupiteru? Ali naj stopim pred njegov prestol tako prazna, brez darila? Ne, raje bom prosila ovcarja, da mene samo daruje v dar."

Ta trenutek je dim žrtve v spremstvu ovcarjeve molitve prinesel skozi oblake na Olimp prijeten vonj daritve. Če bi nesmrtni oči mogle pretakati solze, jih je Junona pretakala ta trenutek prikrat.

Kdor se ne boji odgovora vedno lahko vpraša

Žena: "Povej mi enkrat vendar, Ivan, zakaj me imenuješ vedno tvoje sonce?"

On: "Ker si mi toliko dni v življenju napravila vročih."

zakrevsal proti domu. Pa nima, niste mogli poznati Divjakovega Franceta razen, če ste ga kdaj videli v sejmju. Hodil je namreč po sejmih, kjer je prodajal razno drobnarijo, največ punčke in fantičke iz leca. Svojo robo je prepeljavaj kar v ročni koreti. Neke noči se je zamudil na Rakeku in tako je naneslo, da je šel ob "tisti hudi uri" mimo kapelice po stari cesti. Precej se je upiral da je zvelel koreto po vzpetini do kapelice. Tam se pa čista prelomi in visi proti Cerknici. Zdal bo šlo pa že lažje, si je rekel France, ko si je brisal potno čelno. Mimo kapelice se je pobožno odkril in vzdihnil tri sladke besede za duše v vica in tri za tiste duše, ki jih ni ne tukaj ne tam. To je nekam naglo opravil, ker se ni hotel preveč zamujati tam okrog. Saj ga ni bilo strah, da bi rekel, vendar se mu je bolj pametno zdelo, če malo hitreje stopi. In je stopil, kar se da ter pridiral domov s koreto, ki je bila skoro prazna. Vse je po poti izgubil z vozička, tako je dirjal proti trgu. Saj morda ni ti vedel ni, da vleče koreto za seboj, iz uma kakor je bil. Pa kaj se mu je primerilo, da mu je bila taka sila priti domov čim prej mogoče? Sam je pripovedoval strmečim tržanom približno takole:

To in druge take je sliša tudi Mavrov iz "svinskega rigla," kakor so rekli četrti dolini pod župniščem. Bil je suh in dolg, pa ustil se je, da se na tem svetu ne boji nikogar, še najmanj pa strahov. Smejal se je ljudem, ki so pripovedovali, da ni zdravo iti ponoči mimo rakovske kapelice. Da je on že dostikrat šel, pa ni nikoli nič slišal ne videl, da je tam mimo pel in vriskal, pa se mu ni nič primerilo, da bi bilo vredno besede.

(Njegovi prijatelji, ki so slišali to baharijo, so sklenili, da bodo Mavrova naučili kozjih molitvic in da bo tekkel mimo kapelice in si pomagal proti domu, da ga njegove dolge noge niti dohajale ne bodo. Nekoč so zvedeli, da je šel na Rakek in da se bo vračal pozno domov. In so ga šli čakati. Pa eno veliko bučo so vzeli s seboj, jo lepo izdoblili in jo napravili, da je izgledala kot mrtvaška glava, če si postavil vanjo svečo.

In so ga čakali tam pod lipo pri kapelici. Res je prišel in privrskal Mavrov sem od rakovske mitnice in fantje so se pripravili za slavnostni sprejem. Prižgali so svečo, jo vtaknili v bučo, bučo pa nataknil na visok drog, ki ga je eden fantov držal. Ko je Mavrov prišel mimo kapelice tisto: — "Prelepa je cerkniška dolina..." se mu je naenkrat nekaj utrgalo v grlu, da je dal od sebe nekaj tak glas, kot kokoš, če jo spodrtiš s krepekem. Za en sam trenutek je obstal in odprtil ust zijač proti lipi, kjer se je premikala goreča mrtvaška glava gor in dol, tje in sem. Pa samo za trenutek je stal in zijač, potem je pa stisnil klobuček pod pazduho in velikanskih korakov jo je vžil dol po cesti proti Cerknici. Fantje so se grohotali za njim, kar je pa Mavrova junaka še bolj podžgalo, da se je še bolj pognal, ker je bil v živo prepričan, da se mu smeje sama hudoba. Doma ni nič pritiskal na kljuko pri hišnih vratih, ampak je kar butil v vrata in planil v hišo in skočil na peč, kjer se je odel čez glavo z debelim kocem, da ni mogel nič videti in nič slišati. Ko je po dolgem času počasi razodel fantom tisti dogodek, je bila njegova sveta izjava, da ga je hudič že držal za vrat, pa da se mu je z nadčloveško močjo izvil. Fantje so se mu na vso moč čudili in molčali. Mavrov ni nikoli več vriskal in pel mimo rakovske kapelice.

FR. JAKLIČ:

Peklena svoboda

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

Ko je bilo Tonetu le zadosti, je pa znil glasno, da bi bil glas skoraj hišo raznesel in je moral vse umolkneti in nastavit ušesa.

"Fant, ali slišiš?"

Tako je vprašal Tone Glavanevega Janeza, ki mu je sedel nasproti, ter je neoklikokrat s palcem sunil nazaj čez ramo in potem naredil na čelo tisto znamenje, ki postavi tistega, o katerem se govori, v čudno luč. "Hahahahaha! Fant! Antikrist! Je lese lomil! Ali si slišal? Gostilničarji so nam pljačo ponujali in štacunarji so blago za nami nosili! Hahaha! Konstitucija je pa konj. Hahaha!"

Tone se je grohotal na ves glas in oni, ki so prišli z njim, so mu pomagali, da so domačini kar gledali dobro voljo, ki je s tako silo udarila na dan.

"Sancta simplicitas!" je čez nekaj trenutkov kriknil zopet Tone, ko je prišel k sapi. "Pa kaj bi vas po latinsko zmerjal, ko ne razumete. Tudi izanski ste! Kdo pa vas je tako napel in vam take natvezele o antikristu? To mi povejte!"

"Vsi govore tako!" je omenil nekdo plaho.

"In norci na Izanskem verjamejo vse! Janez! Ali jim hočem povedati, kdo je bil tisti antikrist? Ali naj jim jaz natočim čistega?"

"Zakaj pa ne! Da bodo vedeli. Saj smo bili zraven," je odgovoril Janez.

Tedaj se je Tone Krivanoga vzravnal na zdravo nogo, da bi bil večji kakor sicer, in so ga vsi videli. Udaril se je z vso močjo po prsih, da je zabobnelo, in vzklil:

"Jaz sem bil tisti antikrist! Jaz! Moja komanda je bila! Jaz sem rekel, pa je šlo vse v drohno. Prst sem položil na lesno, pa je odletela. Samo vprašal sem, kje je župan, pa se je od strahu skrivil v mišjo luknjo. Gostilničarji so morali zastoj točiti in štacunarji, ti isti stiskači grdi, so morali nas prositi, da kaj iz njihovih rok vzamemo. Taka je bila moja komanda! Vsaka vrata so nam morala biti odprta. Ali ne, Janez?"

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874
19001 KILDEER AVE.

SEDMAX

Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6588

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH Vitamin? A great many people do not, and as a result, feel low and tired.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.
Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC., Elkhart, Indiana

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decembra 1921

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1948:

Predsednik: John Miklar, 1226 W. 22nd Place
Podpredsednik: Frank Pukavac, 2336 So. 61st St., Cicero, Ill.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place
Zapisničarica: Anna Zokai, 2050 W. Coulter Street
Duhovni vodja: Rev. Leonard Bogolia, O. F. M., 1852 W. 22nd Place
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Ave. — Frank Delene, 2056 W. 23rd St.
Porotni odbor: Math Hajdinsk, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Osbolt, 2029 W. Cermak Rd. — Anna Zorko, 1654 W. 21st Place
Družbena zdravilnica: Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Road in Dr. F. T. Grill, 1858 W. Cermak Road
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place
Uradno Glasilo: "Ameriška Domovina"

Seje se vršijo vsako drugo soboto v mesecu ob 8. uri zvečer v cerkveni dvorani Sv. Štefana na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo arado moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je prost. Za natančno pojasnilo glede Družbe in njene poslovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali predsednika.

To je izvanredna ugodnost za vsakega katoliškega Solvenca v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domačo Družbo!

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

literaturo ali s slovenskim jezikom mora znati pisati po komunistično to je v duhu Juda Marksa in njegovega učenca Lenina. Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, če pa ne zna Marksa in Lenina na pamet.

V imenovanem časopisu je dr. Anton Ocvirk zapisal, "da se v pesniških izpovedih posameznikov odražajo poleg estetskih nagibov tudi ideje." To je po komunistično krivoverstvo, ker so ideje po komunistično samo izraz gospodarskega stanja, niso pa nekaj samostojnega. Tako so torej ogrizli Ocvirka, ker si upa pisati v komunistični državi, ne da bi se najprej naučil komunistični katekizem.

BOJ PROTI MISTIKI. — Za tiste tepčke, ki še vedno mislijo, da slovenski komunisti niso proti veri in da nič ne naredijo proti Cerkvam in krščanstvu, bi rad izpisal en stavek iz programa komunistične stranke, kakor je objavljen v komunističnem glasilu "Ljudski pravici" in torej ne more nihče tajiti njene pravovernosti. Tam beremo dobesedno, da spada v program stranke: "Boj proti mistiki in idealizmu v šolah." Na drugi strani pa brž za tem povdarja, da je "za razvijanje pouka in celotne vzgoje v duhu marksizma — leninizma." To je izrečen in napisan program jugoslovanskih komunistov! Iz šole torej vero (mistiko in idealizem), v šolo pa pouk o naukih tistega Lenina, ki je učil, da mora komunist vero sovražiti. — V take šole mora tedaj slovenski katoliški oče pošiljati svoje otroke. Tam v Ameriki pa bodo sopotniki komunizma še pisali in govorili, da komunisti puste vero v Jugoslaviji na miru. Ali naj jim rečemo hinavci ali tepci?

VSE PO VZGLEDU FASISTOV. — Mussolini in Hitler sta hotela mladino. Zato so fašisti in nemški nacisti šolsko in izven-

šolsko mladino vezali po svoje. Cel svet je poznal fašistične otroške organizacije kot na primer Balilo. Vse to je minilo. Toda jugoslovanski komunisti hočejo vpeljati isto. Po šolah vezbajo "pionirje." To je komunistični naraščaj v šolah. Sedaj pa oznanja komunist zdravnik Potrč, minister za prosveto v Ljubljani, da to ni dovolj. Treba je vzgajati za komunizem že otroke pred šolsko dobo, od 3-7 leta. Pravi, da mora ljudska oblast vse storiti, da bo ta vzgoja "vztrajala vsem zahtevam izgradnje socializma" (Ljudska pravica 27. junija). Če bodo hoteli to izpeljati bodo morali vzeti otroke materam in jih rediti skupno v državnih zavodih kot teleta ali piščeta. Tudi to je komunistom pred očmi. Hitler in Mussolini sta prej končala kot sta mogla dobiti otroke. Tudi jugoslovanski komunistični Herodi bodo prej pomrli.

ZADAR V DALMACIJI. — Zadar je mesto v Dalmaciji, ki je bilo pod staro Avstrijo glavno mesto pokrajine Dalmacije. Po prvi svetovni vojni je Zadar postal italijanski, čeprav je ležal na vzhodnem obrežju Jadranskega morja. Med vojno je Zadar mnogo trpel. V tem Zadru so obhajali letos zanimivo dvestoletnico. Leta 1748 je namreč škof Vinko Zmajevič s pomočjo papeža Benedikta XIII. ustanovil posebno semenišče za duhovnike glagolša. Glagolša so bili katoliški duhovniki, ki pa so brali sveto mašo v staroslovanskem jeziku pisanem s črkami, ki so se imenovale glagolice. Tako je Rim takrat pokazal željo, da se obrne na tava v Cerkvah. Zavod je deloval le do leta 1821. Italijani so vse storili, da bi glagolice zatrti, ker so amatali glagolše kot nasprotnike poitalijančevanja.

700 LET STARO JEČMENOVO LENO. — Listi poročajo tole zanimivost o 700 let starem ječmenu. V starem pravoslavnem samostanu Djurdjevi Stubovi je stara slika iz dobe, ko je bil samostan sezidan. Zidan pa je bil v letih od 1168 — 1172. To sliko slikano na omet so hoteli kot zgodovinsko starino popraviti. Odsekali so kos ometa, da ga preiščejo. Pri tem so našli v ometu malo mešano s plevami; med temi pa ječmenovo zrno. Torej 700 let staro zrno. To zrno je vzbudilo vso pozornost. Belgrajski kmetijski inštitut je zrno dejal v električni inkubator, kjer je začelo kaliti po 48 urah. V 90 urah je mala rastlina zrastle za dve coli in pol. Zrno je torej ohranilo vso življensko moč. Na poskusni postaji belgrajske univerze so potem malo rastlinico posadili. Tam je zrastle kot druge in rodila zrnje. Pri tem so tudi dognali, da je ječmen v Jugoslaviji danes ravno tak kot je bil pred 700 leti.

STARIN NE SMEJO PRODAJATI. — V Jugoslaviji je sedaj prepovedano svobodno prodajati starinske predmete, ki so

Velika moč. — J. N. DePietro iz Patterson, N. J., ki meri komaj 4 čevlje in 10 palcev, je vzdignil na Olimpijadi v Londonu 105 kg. teže (okrog 233 funtov) visoko nad glavo. On je postavil nov svetovni in olimpijski rekord v skupni teži 677 in pol funta.

kake zgodovinske ali umetniške vrednosti. Pravijo, da hočejo zavarovati, da ne bi prešle starine v roke tujcev, ki hočejo priti do takih starin in jih odpeljati iz dežele. Lastniki takih predmetov pa čutijo to vtikanje države v njihovo lastništvo kot poseg v zasebno lastnino. V takih razmerah ostane edini kupec država. Ta lahko plača, kolikor sama hoče — ali pa nič. Jugoslovanska država je že toliko stvari zaplenila, da vsak misli, da bo še kaj.

—Prvo obvezno pasteuriziranje mleka je bilo vpeljano v Chicagu leta 1908.

MALI OGLASI

Hiša naproday

Zidana 6 sob, furnez na plin z air conditioning za polet, zaprta veranda, kopalnica s ploščami obita, kombinacijska okna, dvojna garaža, več sadnega drevja. Lastnik odide iz mesta in prodaja sam. Hiša se nahaja na 1970 E. 221. St. blizu Chardon Rd. v krasni okolici. Ne zamudite te lepe prilike, ako hočete kupiti zares fino hišo v lepem kraju. Lahko tudi pokličite KE 4152. (178)

Za otroke

Naprodaj je otroški voziček, Taylor tot in ograja za igranje. Vse skupaj za \$11. Vprašajte na 1401 E. 47. St. zgorej.

Želijo stanovanje

Hrvaška družina, mati, sin in hči želijo dobiti tri opremljene ali neopremljene sobe v najem in sicer v okolici od E. 55. do E. 72. ceste. Kdor ima kaj naj pokliče UT 1-3674 po četrti uri popoldne. —(177)

DELO DOBIJO

Delavce se sprejme
ZA NALAGANJE TOVORA
Nickel Plate
Freight House
East 9. St. & Broadway
Plača \$1.09 od ure.
Cas in pol po 8 urah
Vprašajte A. P. Phipps
Nickel Plate R. R. Co.
E. 9. St. & Broadway
(178)

Delo dobijo poliherji avtov

Morajo imeti prakso v tem poslu. Dobra in garantirana plača od ure, zelo udobni delovni pogoji. Ugoden prevoz na delo. Vprašajte za Mr. Frank Dybin pri Central Cadillac Motors, 2040 E. 71. St. (178)

Ženska dobi delo

Strojepiska, 20 do 25 let, bi se učila voditi račune na modernem IBM električnem stroju. Plača. Delo 5 dni v tednu. Vprašajte za Mr. McKenna pri Toledo Plate & Window Glass Co. 3106 Hamilton Ave. tel. PR 4140. (178)

MALI OGLASI

Ugoden kup

\$4500 kupi 147 aktov farmo na cesti št. 90, Cherry Valley, Ashtabula okraj. Za informacije pokličite A. Miller SK 6200. (176)

Oddajamo v najem

stanovanje opremljeno 3 spalnice, jedilnica kopalnica in vse ostalo. Naslov: 5409 Stanard Ave. Pokličite HE 2713. (178)

Razpis službe oskrbnika!

Direktorij Slov. delavskega doma

15335 Waterloo Rd. Cleveland 10, Ohio,

razpisuje službo oskrbnika Slov. Del. Doma. Oskrbnik ima mesečno plačo s prostim stanovanjem 5 sob, gorkoto in razsvetljavo. Za podrobnejše informacije se lahko obrnete na predsednika direktorija.

V prvi vrsti se bo upoštevalo prošnje delničarjev. Pismene prošnje morajo biti poslani potom pošte na urad tajnika najkasneje do 15. sept.

Direktorij Slov. delavskega doma

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGREODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELJAH, lastnik

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAK
HE 2738, 1146 E. 61st St.

Izgubljeni svet

ROMAN

"No, mladenič moj, kje ste sploh živeli potem? Sir John Ballinger je najboljši sportni jahca v severni Angliji. Pri jezi po ravnem se tudi jaz postavim, a pri skoku čez zapreke mu pač nisem kos. No, to je javna skrivnost, da hudo pi-je, če se le ne pripravlja na tekmo; pravi, da perje lomí. Od četrtka je v pijani blaznosti pa razgraja ko sam hudič. Stanuje tu, nad menoj. Zdravniki pravijo, da bo kmalu šel tja, kjer ni muh, če se mu le ne posreči vsiliti vsaj nekaj hrane. A stara grča leži z revolverjem v roki v postelji kar povrh odeje ter hoče preluknati s šestimi kroglicami vsakega, kdor bi se mu upal približati. Zato je napovedala vsa služinčad tako rekoč stavko. Prav trmast je, ta le Jack, hude jeze in tudi izvrstno strelja. A vendar ne bi smeli pustiti, da bi tako končal odlični sportnik, mednarodni zmagovalec, kaj mislite?"

"Kaj pa mislite z njim početi?" sem vprašal.

"No, mislim pač, da bi mu bila midva oba kos. Morebiti je zdaj vendar zadremal, če pa ne, no ustreli lahko samo enega izmed naju, dočim dobi drugi priliko, da naskoči. Če se le nama posreči, da bi mu z odejo ovila roke in mu vtaknila žledeno sesaljško, potem poskrbiva za večerjo, pa bo rešila stari grči življenje."

Ta ponudba, ki me je iznenadila, je res pomenila dokaj obupno početje. Ne mislim namreč, da bi bil posebno pogumen. Imam pa irsko domišljijo, ki mi slika vse nepoznano in nepreizkušeno še bolj grozno kakor je v resnici. Na drugi strani pa so me odgojili v sovraštvu do strahopetnosti in nič mi ne bi bilo bolj zoprno, nego če bi mi kdo oponašal, da sem strahopeten. Lahko trdim, da bi skočil nemara v prepad, kakor oni, iz zgodovine znani Hun, če bi dvomil kdo o moji srčnosti. Vendar pa bi storil prej iz strahu in užaljenega ponosa kakor iz junaštva. Zato sem tudi odgovoril, kakor sem le mogel brezbrizno, da sem pripravljen na to pot, čeprav je v meni drh-

tel sleherni živec pri misli na pobesnelega pijanca v stanovanju nad nama. Vse, kar je na to lord Roxton zopet pripomnil glede nevarnosti, me je samo razdražilo.

"Z besedami tu ne bova nič opravila," sem dejal, le pojdiva."

Dvignil sem se in tudi Roxton je vstal. Toda potrkal me je tiho smehljaje se dva ali trikrat prijateljski po prsih in me slednjič potisnil v naslonač.

"Ali right, prijateljček, boste že dober za ta posel," je rekel.

Začuden sem ga pogledal.

"Saj sem že sam šel danes zjutraj gledat Jacka Ballingerja. eRs mi je preluknal ob robu kimono, ker se mu je preveč tresla, hvala Bogu, stara, šibka desnica, a potem smo mu ogrnili jopič in bo tekem kakega tedna zopet zdrav. Zdaj pa pustiva to stvar, mladi prijatelj! Upam, da mi ne boste zamerili, kaj? Morate namreč vedeti, da smatram — med nama bodi rečeno — ono južnoameriško zadevo za jako resno stvar, pa če že imam sopotnika, si želim človeka, na katerega bi se lahko zanesel. Zato sem vas postavil pred izkušnjo, pa tudi moram povedati, da ste jo dobro prestali. Vedite morate, da bova midva tri ogle podpirala pri tem početju. Saj bo stari Summerlee kar od kraja potreben pestunje. Pa čujte, ali niste vi oni Malone, o katerem pravijo, da pride za letošnje rugby-tekme v irsko reprezentanco?"

"Med rezervno moštvo, morebiti."

"Zdelo se mi je, da se spominjam vašega obraza. Bil sem namreč zraven, ko ste zabili gol Richmondu — lepšega strela res nisem videl tekem vse letošnje seziye. Ne zamudim nikoli, če mi je le mogoče, nobene rugby-tekme, ker je to najbolj moška igra, katerokoli imamo. Well, sicer pa vas nisem zato povabil, da se meniva o sportu. Urediti morava najino zadevo. Tukaj, na prvi strani Tima imate vozni red oceanske plovidbe. Prihodnji petek odrine parnik družbe Booth-line

v Paro, in če bo vam pa profesor prav, se ga tudi lahko poslužimo — kaj? Velja, ne, in lahko se že z njim domenim. Kako pa je kaj z vašo opremo?"

"Za to že poskrbi moj list." "Ali znate streljati?" "Za silo, če ni cilj predalet." "Za Boga milega, nič boljše?"

To je pač zadnja stvar, za katero se brigate vi, mladi fantje, da se je naučite. Vsi ste kakor čebele brez žela, pa niste prišli v svojem panju dalje kakor od peči do vrat. Presneto neumno boste zijali, kadar pride k vam prej ali slej kdo, pa vam pograbi med! V Južni Ameriki se boste že morali prav čvrsto oprijeti risanke, zakaj, če le ni najim prijatelj, profesor, prismođež ali lažnik, bomo lahko videli nenavadne stvari, preden se povrnemo. Katero puško pa imate?"

Stopil je k hrastovi omari ob drugi steni in ko je odprl vrata, so se zasvetile pred mojimi očmi kakor orgle lepo v vrsto postavljene puškine cevi.

"Pogledal bom, ali vam ne bi lahko kaj prepustil od te moje baterije," je rekel.

Jemal je iz omare krasne puške drugo za drugo, rožljaje sprožil in zopet napenjal peteline in je tako nežno potrkal po vsaki, ko jo je spravil spet v stojalo, kakor boža mati otro-

ka. "To-le je Blandova 577ska eksprena repetirka," je pripomnil. "Ustrelil sem z njo tega-le orjaka," in je pogledal belega nosorožca. "Samo deset jardov je manjkalo, pa bi me bil on uvrstil v svojo zbirko. (Angleški jard (3. čevlji-feet) meri 91.44 cm.)"

"Ta drobna krogla je edini up, le strel slabiču proži zmago in uspeh."

Upam, da poznate Gordona, ki opeva konje in puške, pa je torej priljubljen pesnik za vse, ki imajo opravka s temi stvarmi. Poglejte, ta-le puška bi bila še za rabo: 470ska je, s prelozljivim iskalom za daljavo, dvojnimi zatvorom, centralnim 350 meterskim strelom. Baš te puške sem se posluževal pred tremi leti v Peruju v boju zoper trgovce s sužnji, bil sem šiba božja v teh predelih, to vam lahko povem, dasi ne boste našli nič takega v nobeni Plavi knjigi. (Letno poročilo britanskega zunanjega ministrstva.) (Dalje prihodnjic.)

Slabo napeljal

Zavarovalni agent: "Zakaj nočete skleniti zavarovalnino proti nesreči? Pomislite, če se vam kaj pripeti! In še poročeni ste vrhu tega."

Mož: "Že, toda tako nevarna pa tudi ni moja žena."

CREAMETTES — kralj vseh makaronov — vsebuje vse. So tako mehki, pa vendar trdni.

AVTOMOBILI! 5555 St. Clair Ave. **AVTOMOBILI!**

LATIMER MOTORS

Ta firma je že mnogo let trgovala s Slovenci in ima mnogo zadovoljnih odjemalcev. Med mnogimi drugimi dobri nakupi imamo na primer:

1948 FORD, je kot nov, ima radio in heater, samo	\$2050
1946 STATION WAGON, boste ponosni nanj, zelo dober kup za	\$1895
1948— $\frac{1}{4}$ ton Pick-up truck, 4 speeds, De Luxe Cab, radio in heater	\$1725

Odločite se naglo, če hočete dobiti fin avto za to izjemno nizko ceno. Zglasite se na gornjem naslovu in vprašajte za

EMERY KRIŽMAN
ALI POKLICITE UT 1-1710

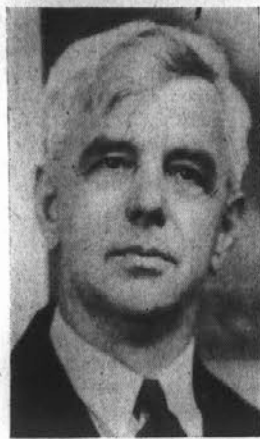
—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Izredna delavnost oljnih vrelcev v Kanadi. — Velika delavnost na oljnih poljih je zlasti v provinci Alberti, kjer so v zadnjih dveh letih zavrtali nad 100 vrelcev. Proizvodnja je dosegla skoro 6,000,000 sodov olja na leto. Slika nam kaže izbruh enega vrelca, ko so pognali na prosto pozemski plini. Blato, voda in olje bruha visoko v zrak. V treh urah po takem izbruhu lahko že pričnejo z izsesavanjem olja.

1891

1948

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrl naš ljubljeni soprog in dobri, skrbni oče

Matt Intihar

Previden s sv. zakramenti za umirajoče, je mirno zaspal v Gospodu dne 11. julija 1948.

Pogreb se je vršil dne 15. julija iz Joseph Zeletovih pogrebnih prostorov v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., ter od tam po opravljeni slovesni maši zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 7. aprila 1891 leta v vasi Škrilje, fara Golo pri Igu. Bil je član društva Blejsko jezero št. 27 SDZ in društva V boj št. 53 SNPJ ter delničar Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljenega pokojnika. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali na sveto mašo, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Bog plačaj!

Najlepšo zahvalo izrekamo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu. Hvala vsem, ki so prišli kropiti pokojnika, ko je ležal na mrtvaškem odru, ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Našo zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugi. Tisočera hvala č. g. Msgr. Vitus Hribarju, Rev. Ozimek in Rev. Tomcu za opravljene cerkvene pogrebne obrede, kakor tudi za obiske in tolažila sv. vere ter za spremstvo na pokopališče.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo sobratje-člani društev, katerih član je bil pokojni, ki so nosili krsto.

Najlepšo zahvalo naj sprejmejo sestre pokojnika, sorodniki in prijatelji, ki so prišli na pogreb iz Lorain, Ohio.

Ljubljeni in nepozabni soprog in dragi oče! Tvoja smrt je zasekala globoko rano, ki ne bo nikoli nehala krvaveti. Bridko se zavedamo, da smo s Teboj izgubili najdragocenejše, Tvoje dobro, zlato srce in plemenito dušo. Vedno in vsak čas si bil pripravljen, da storiš vse, kar je bilo v Tvoji moči za nas. Tvoje truplo počiva sedaj v hladni zemlji, a Tvoja duša je odšla k Bogu, da sprejme iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si dobrega storil v življenju. Mi Te bridko pogrešamo, saj si bil tako skrben in blag. Pokladali bomo šopke cvetja na Tvoj grob in jih zalivali s solzami žalosti za Teboj. S hvaležnostjo in ljubeznijo se Te bomo spominjali vsak dan, dokler se ne snidemo na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami!

Spavaj mirno — snivaj sladko!

Žalujoči ostali:

MARY, soproga
MATT JR. in EDWARD, sinova
ALMA poročena EPPICH, hčerka
EDWARD EPPICH, zet
JENNIE in MARY, sinahi
JEAN, MATT, ALMA in EDWARD, vnuki
MRS. AGNES JANČAR, MRS. FRANCES TOMAŽIČ in
MRS. MARY UDOVIČ, sestre v Lorain, Ohio
in več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 8. septembra 1948.